

ALTERNATIVA – PŘEDNÁŠKY A KURSY

16. a 17. září 2000. Nick Hewes, RSHom.

Anglický homeopat praktikující v Hullu, o němž Nick Churchill řekl, že je “klasický, zkušený a zajímavý”. Zvláštní důraz na chronické nemoci dětí.

Cena víkendové přednášky 1350 Kč. Místo konání: kongresový sál nemocnice Na Homolce, Roentgenova 1, Praha 5. Sobota 9.00 – 18.00, neděle 9.00 – 17.00. Zváni jsou všichni přátelé homeopatie.

HOMEOPATICKÁ AKADEMIE

dříve Škola klasické homeopatie

V září 2000 zahajuje v Praze v pořadí již 5. první ročník. Tříleté studium, vždy jeden víkend v měsíci pro první ročník, ostatní ročníky jeden víkend za dva měsíce, s výjimkou prázdnin. Ve 2. a 3. ročníku převažují zahraniční učitelé. Náznorná výuka, též s použitím analýzy videopřípadů. Semináře zaměřené i na vyhledání vlastního konstitučního léku posluchačů. Není požadován určitý druh či stupeň předchozího vzdělání. Studium je strukturováno podobně jako anglické college. Přednášejí renomovaní homeopaté z Anglie, Německa, Indie, Holandska, Kanady, USA (průběžný překlad do češtiny) a nejzkušenější naši homeopaté. Vede Mgr. Jiří Čehovský. Pro mimopražské je zajištěno ubytování. Informace a předběžné přihlášky: Alternativa.

KLASICKÁ HOMEOPATIE č. 26. Čtvrtletník pro klasickou homeopatii, 2000.

Redakční rada: MUDr. Zuzana Hankeová, MUDr. Josef Kreml, Ing. Petr Mojžíš, MUDr. Petr Pudil, MUDr. Luděk Ryba, MUDr. Jaroslav Rychlovský, Jindra Weinlichová. Šéfredaktor Mgr. Jiří Čehovský, odpovědná redaktorka Mgr. Lenka Ničková.

Vydává nakladatelství ALTERNATIVA, Elišky Přemyslovny 380, 156 00 Praha 5
tel.: 02/ 57 92 23 02 l. 205, tel./fax: 02/ 57 92 23 31

e-mail: alternativa@ecn.cz, <http://www.ecn.cz/alternativa>

Autorské příspěvky a písemné i telefonické objednávky předplatného přijímá redakce.

Cena jednoho výtisku včetně poštovního je 40 Kč. Objednávku časopisu uskutečníte zasláním ceny čtyř čísel, t.j. Kč 160, složenkou typu C na adresu nakladatelství.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha, č.j. NP 1865/1993 ze dne 29. 9. 1993. © Alternativa, 2000

Alternativní léčba v nebezpečí

Mgr. Jiří Čehovský

Skutečnost, že bylo léčitelství novelou živnostenského zákona vyřazeno z t.zv. volných živností, znamená, že bylo eliminováno jako zákonná činnost, čímž se stává ne přímo nezákonným, ale spíš mimozákonným. Tichou cestou a přísně úřední logikou by mělo být zrušeno něco, co souvisí se životním stylem a filosofickým přesvědčením velmi značné části obyvatelstva, která léčitelství buď využívá, nebo je schvaluje. Je třeba si uvědomit, že léčitelství náleží k určitému přístupu k životu i ke zdraví, spojuje se s termíny jako je New Age nebo vodnářský věk a v naprosté většině svých oborů se hlásí k tomu, že pracuje se spirituální, duchovní sférou člověka, jíž je fyzická úroveň podřízena. Tomu odpovídají mnohé léčitelské techniky, spočívající v meditaci, podávání „duchovních potencií“ přírodních látek, šamanských praktikách (ať už původu keltského, buddhistického, védického nebo latinskoamerického), masáži zvláštních bodů, stimulaci aury atp. Léčitelství tudíž v žádném případě nepůsobí ve sféře zdravotnictví, kde se podle zákona 20/1966 Sb. léčí podle „dostupných poznatků lékařské vědy“. Naopak, léčitelství je přísně nevědecké a spočívá na idealistických základech. Zejména v léčbě chronických, školní medicínou často nevléčitelných chorob, má často vynikající výsledky. A lidé, kteří si jej vybrali jako doplněk k lékařské péči nebo jako výhradní léčbu, k tomu mají své důvody. Jednají podle svého filosofického (v širším smyslu snad dokonce religiozního) přesvědčení. A toto přesvědčení bylo nyní prohlášeno za něco v podstatě nezákonného. Jedná se nepochybně o porušení čl. 2 listiny základních práv a svobod a tedy naší ústavy. Tam se praví, že stát nesmí být ovládán ideologií. Ale je to právě vědecký materialismus, k němuž se novelou živnostenského zákona vláda přihlásila. Neboť duchovní metody léčby podle ní neexistují a nelze je praktikovat. Léčitelé mají zákonnou lhůtu do 28.2.2001, aby ukončili svou činnost. Chceme vstoupit do rodiny t.zv. rozvinutých zemí, jako jsou USA, Kanada, Velká Británie, Švýcarsko nebo Německo - ale tam všude je léčitelství povoleno a je masově praktikováno. Je tam rovněž vysoko ceněna svoboda filosofického přesvědčení. Zamysleme se nad tím, proč léčitelství vzniklo. Zda z vůle léčitelů, kteří chtějí léčit, či na základě společenské poptávky. Odpovězme si, zda je demokratické zahnat do ilegality (už to tu jednou bylo) léčitele a zároveň říci deseti milionům obyvatel: k léčitelům už chodit nebudete.

První o co se vždy pokusí nepřátelé alternativní medicíny kdekoliv na světě je rozdělit ji. A to nejdříve na lékaře a nelékaře neboli léčitele. Velmi pěkně popsala jak to probíhalo v Kanadě lékařka Guilaine Lanctotová, M.D. v knize The Medical Mafia. V zásadě platí, že lékaři, používající alternativní medicínu při jejím opravdovém hlubokém poznání a pochopení, nejsou téměř nikdy v konfliktu s léčiteli, naopak v nich vidí přirozené kolegy nebo spolupracovníky a často se od nich (nebo z velké léčitelské tradice) učí. V zemích, kde je velmi rozvinuté léčitelství (Anglie, Německo, Švýcarsko), nena-

chážíme žádné mediální nebo legislativní útoky lékařů proti léčitelům. Jistě může být u jednotlivců drobná profesní řevnivost, ale nic víc. Zájem o alternativní medicínu je obrovský a léčitelů a lékařů hluboce zasvěcených do alternativní medicíny se nedostává. Tito lékaři se často vyjadřují o léčitelích s velkým uznáním. Co je nejdůležitější, občané si v duchu demokracie vybírají toho či onoho podle jeho pověsti a výsledků, nikoliv podle nějakého jiného klíče. Léčitelé i lékaři-léčitelé pak mají jednoznačně společného protivníka. Pokud se mu podaří hodit klacek pod nohy jedněm, brzy nato to provede i druhým. Lékaři provozují alternativní medicínu pod silnou kritikou převážné části svých kolegů a akademických kruhů a díky hierarchickému uspořádání zdravotní péče a způsobu financování jsou snadno manipulovatelní a zranitelní. Ve skutečnosti je jich u nás (těch, kteří opravdu naplno praktikují) na počet obyvatel velmi málo. Navíc museli dospět ke znalosti alternativní metody samostudiem či ryze osobní zkušeností stejně jako léčitelé, neboť materialistická školní medicína přednášená na fakultách k ničemu takovému nepřipravuje, ale naopak odrazuje. Proto si těch nemnoha lékařů, kteří dnes u nás praktikují alternativní medicínu, hluboce vážíme. Museli překonat více než jiní. Dojdeli na léčitele, brzy dojde i na lékaře. A opačně. Tak se to stalo v mnoha zemích (naposledy v Portugalsku před půl rokem). Navíc léčitel vždy tou či onou formou spolupracuje s lékařem. Velmi často k němu přicházejí lidé po dlouhodobé neúspěšné lékařské péči. A nevím o léčiteli, který by svým klientům zakazoval chodit k lékaři. Ovšem celostní medicína, kterou provozuje jen t.zv. alternativní medicína, dosahuje také dlouhodobých a trvalých vyléčení i zlepšení celkové odolnosti - toho jediného, co může návštěvy u lékaře (i léčitele) opravdu omezit.

Útok proti léčitelství je útokem proti alternativní medicíně obecně. Ve velkých médiích (vlastněných stejnými majiteli, jako akcie farmaceutických firem) už vidíme první útoky proti alternativní medicíně jako takové. Je třeba se proti těmto trendům ohražovat, nenechat se v žádném případě odradit a využívat také všech legálních způsobů, jak ochránit demokratickou společnost před diktaturou „vědců“. Ústava nám k tomu dává dobrou základnu. Každý, kdo alternativní medicínu využívá nebo praktikuje, by si měl uvědomit svou osobní odpovědnost za ochranu demokratického práva na volbu léčby.

Společnost je na naší straně. Kdyby bylo uspořádáno na téma léčitelství referendum, určitě by jen nepatrné procento bylo pro zrušení. Podle sociologického průzkumu zveřejněného už před lety v časopise Gemma se dvě třetiny obyvatel hlásí k nové religiozitě, do níž spadá jóga, šamanství, hledání osobního Boha, křesťanská mystika, astrologie, numerologie, homeopatie, buddhismus, meditace, channeling atp. atp. a na předním místě také léčitelství. Tichý úřední zákaz je právě ukázkou strachu před touto probouzející se silou.

Vláda má ještě možnost zařadit znovu léčitelství mezi volné živnosti. A pokud to neudělá, budou se mnozí z nás ptát: žijeme znovu v totalitě, zarámované vědeckým materialismem? A smíříme se s tím?

Protest

Jako řádní občané demokratického státu vznášíme důrazný protest proti přijetí novely Živnostenského zákona, která nabyla platnosti dne 1.3.2000, neboť znemožňuje podnikat v oblasti léčitelství i v jiných alternativních léčebných disciplínách tak, jak tomu bylo doposud. Tato novela je v přímém rozporu nejen s Listinou práv a svobod občanů (neboť zamezuje občanovi svobodně si zvolit způsob, jakým chce být léčen) ale také s Ústavou České republiky, kde se v článku 11 praví, že se stát nemá vměšovat do soukromého podnikání. Chápeme tuto novelu jako omezení, které se negativně dotýká velkého počtu lidí, podnikajících v různých oborech alternativní léčby a řádně platících ze své činnosti daně.

Ti, kterých se toto neuvážené rozhodnutí vlády dotkne, jsou často lidé, kteří do své živnosti investovali mnoho úsilí, peněz za školení, vzdělávání, zřízení praxe a poté, co si pracně vybudovali dobrou pověst a pozici, budou muset příští rok svoji činnost ukončit.

S tím nemůžeme souhlasit, a proto žádáme vládu České republiky a její zákonodárný sbor, aby toto nešťastné rozhodnutí přehodnotila. V Evropské unii je léčitelství uznané jako jakákoliv jiná profese a není důvod se lišit. Naopak – ne na všechny lidské neduhy stačí pouhá chemie. Věříme, že se vláda nad našim protestem zamyslí a najde smysluplné řešení.

Nejde jen o princip. Jedná se totiž o zdraví i svobodu každého z nás.

MUDr. Jaroslav Rychlovský
Mgr. Lenka Ničková
Praha

Folliculinum: Mlžný opar nebo miazma?

Mellisa Assilemová, překlad: Mgr. Alena Škodová
(Otištěno s povolením časopisu Homeopat, sv. 11.1 1994)

Tento referát byl poprvé prezentován na Sedmé mezinárodní konferenci homeopatů na Nottinghamské univerzitě v září 1990.

Úvod

Folliculinum je vyrobeno z estronu, syntetické formy estrogenu. Pramen, který dnes využíváme, pochází od Dr. Donalda Foubistera (1). Přestože neexistují žádné oficiální provingy prováděné tradičními metodami, od doby, kdy byly vynalezeny syntetické hormony, tj. ve 40. letech, prožívají jeho proving miliony žen. Dr. Lea De Mattosová se pustila do vyčerpávajícího studia tohoto léku a publikovala své práce ve francouzštině (2). Dobrý obraz tohoto léku můžete také najít v Julianově Materii medicine (3). Většina toho, o čem zde budu psát já, vychází z mé osobní zkušenosti s tímto lékem, zejména co se týče jeho mentálního obrazu. Lék jsem v posledních čtyřech letech používala velmi často, a to s výrazným úspěchem.

Ráda bych začala tím, že vysvětlím, jak a proč jsem zjistila, že Folliculinum má tolik indikací. Mám pocit, že zděděné miazma vzniklo nevybíravým používáním syntetických hormonů. Ještě jako studentka jsem začala psát dizertační práci o lécích, které mají vztah k Měsíci. Asi před čtyřmi lety jsem začala používat měsíční menstruační kalendáře a žádala jsem své pacientky, aby své symptomy vyplňovaly do tabulek. Používám je dodnes, protože jsou tak neuvěřitelně potřebné. Objevují se v nich všechny možné druhy zajímavých vzorců. Brzy se ujasnilo, že mnoho žen má mezi ovulací a menstruací různé symptomy, a že většina z nich někdy v životě užívala antikoncepční pilulky.

Další překvapivou věcí, která se ukázala, byla skutečnost, že tyto problémy má i mnoho mladých žen, které antikoncepční pilulky nikdy nepoužívaly, ale používaly je jejich matky před početím. Uvědomte si, že hormonální antikoncepce se používá již třicet let. Nejprve se mi do obrazu pletly symptomy Medorrhina, jako např. raná sexualita, infekce močového ústrojí, roztěkanost apod., ale když jsem poznala obraz Folliculina lépe, mnohé příčiny mi začaly být jasné.

Použila jsem lék pro dívky i chlapce v období puberty, vyčerpané, pomalé, neschopné se identifikovat se svým vlastním já. Slyšela jsem, že děti 60. let jsou často roztěkané díky sociálním drogám, které používali jejich rodiče. Avšak antikoncepční pilulku používalo mnohem více žen, než bylo těch, co kouřily marihuanu nebo užívaly hašiš. Mnohé studie prokázaly růst neobvyklého typu chromozomální poruchy v potracených embryích těch žen, které počaly do tří měsíců od doby, kdy přestaly

používat hormonální antikoncepci. Byla bych ráda, kdybyste mi položili otázky o těchto věcech hned na začátku, abychom mohli zjistit, kolik dětí matek, které používaly hormonální antikoncepci, bylo postiženo. Mám obavy, že se objevuje stále větší počet důkazů, že určité poruchy vznikly díky neblahému dědictví hormonálních pilulek.

Diethylstilbestrol

Dalším indikátorem, který poukazuje na vznik dědičné zátěže díky zneužívání hormonů, je lék zvaný Diethylstilbestrol (DES). Je to uměle vyrobený estrogen. Od 40. let byl podáván těhotným ženám, které prožily několik opakovaných potratů, porodily nedonošené děti, trpěly cukrovkou či vysokým tlakem nebo krvácely v počátečních stádiích těhotenství.

Nevíme, kolik žen používalo tento lék ve Velké Británii, ale ve Spojených státech jich bylo více než jeden milion. Přitom se již v roce 1953 vědělo, že DES nezabraňuje potratům. Avšak s tímto cílem byl lék používán až do 70. let.

Do té doby poměrně řídká forma rakoviny, vaginální adenocarcinom, se začala vyskytovat u stále většího počtu dcer těch žen, kterým byl DES podáván. Diagnostikováno bylo přes 500 případů s přímou vazbou na tento hormon. Přestože tyto formy rakoviny mohou vzniknout již ve věku osmi let, mnohé se neprojeví až do doby, kdy je dívka vystavena většímu množství hormonů, tj. antikoncepci nebo jinému hormonálnímu léčení. (Možné je i to, že jde o získané miazma, které odstartuje to zděděné). Existuje stále více důkazů, které ukazují, že u dcer matek, které užívaly DES, se mnohem častěji vyskytuje rakovina prsu, a také cervikální dysplasie se u nich vyskytuje pětikrát častěji. U vysokého procenta žen, u kterých se ještě neprojevila rakovina, dochází k úkazu, kdy se ve vagině objevuje žláznatá tkáň, kterou za normálních podmínek najdeme v ústech, což vede ke zmatku v jejich rozlišování. Tyto ženy mohou trpět mnoha dalšími anomáliemi, včetně nedostatečně fungujícího děložního hrdla, které se otvírá předčasně a způsobuje potrat, závažných problémů při menstruaci a snížené plodnosti. Anomálie genitálií byly zjištěny i u malých chlapců. Jde o malá varlata, neplodnost, sníženou plodnost a okolo 40 procent synů matek, které užívaly DES, má malý celkový počet spermií nebo spermie abnormálních tvarů.

Z DES se také vyrábí pilulka „the morning after“, která je stále dosti často předepisována, přestože fakt, že zabráňuje otěhotnění, není zcela jasně prokázán. Velké objemy DES jsou podávány zvířatům, která se mají vykrmit před porážkou a stále ještě se u žen používá k zastavení laktace po porodu. Díky těmto dvěma skutečnostem, tj. problémům dcer a synů matek, které užívaly DES, a dětí, jejichž matky užívaly hormonální antikoncepci před jejich početím, jsme svědky znepokojivé budoucnosti, která nás čeká. Osud naší generace je v sázce, nemluvě o našem zdraví.

Folliculinum je lék, který do velké míry vyjadřuje to, co je v našem současném světě v nepořádku. Abychom si mohli udělat ucelený obraz, o co v dnešním světě jde,

musíme jít zpět do historie a poněkud poodhalit mlžný závoj času. Budu vám vyprávět krátký příběh. Nazvala jsem ho dokumentárním dramatem. Pohodlně se usadte, uvolněte se, zavřete své poznámkové bloky a otevřete oči, srdce, mysl či cokoliv, co potřebujete mít otevřené, když něco čtete.

Příběh

Kdysi v hodně dávných dobách byla jedna země, kde si žen vážili, kde ženské věci byly skutečně ženskými věcmi, a kde byly ženy milovány a respektovány se navzájem. V té době žily ženy tak trochu odděleně od mužů, aby mohly plnit své úkoly. Staraly se o své vlastní náboženství a o svá těla. Oslavovaly měsíční rituál krvácení a všechny menstruovaly společně. Byla to doba velké energie a tvořivosti a Velké matce Bohyni se dostávalo těch nejvyšších poct. Byla orientovaná na Zemi a dávala život. Oslavy se konaly v Domě žen, který se nazýval TAPUU, což znamenalo kouzelný. Když měla dívka svou první menstruaci, ostatní ženy ji vítaly do svého kouzelného světa. Očekávala, že bude vždy oslavovat skutečnost, že je žena. Její zdraví a životní síla byly majetkem jejích sester a jejím, a ona se cítila být silná.

Na chvíli opusťme příběh a řekněme si, že samozřejmě víme, že tento příběh je pravdivý. Víme to z archeologických výzkumů, ale zejména díky tomu, že primitivní národy po celé zeměkouli, v Americe, Africe, Austrálii a v oblasti Tichomoří, takto stále ještě žijí. Tito lidé ještě neztratili spojení se zemí. První antropologové a misiónáři, bílí lidé pocházející z evropských kultur, interpretovali toto oddělení jako něco zakázaného... a změnili magické slovo TAPUU na TABU. Toto slovo se stalo velmi frekventovaným slovem v našem jazyce, avšak se zcela jiným významem. Také víme, že ženy, které žijí ve skupinách, jeptišky, řádové sestry a ostatní, synchronizují své menstruace. Existuje mezi nimi energie, jejíž význam jsme už dávno zapomněli.

Vraťme se teď k našemu příběhu. Pojdme zpět do země, kde čas byl určován Měsícem a kde se dívky dozvíдалy o proměnách času díky svému vlastnímu tělu, které se chovalo v souladu s dvěma velkými měsíčními údery srdce Země - údery rovnováhy mezi úplňkem a novým měsícem a matkou Zemí. Čas se řídil těmito údery, ovulací a menstruací, třinácti lunárními měsíci, a reguloval setí a úrodu - početí a zrození.

Pak se věci začaly měnit, ženské věci převzala náboženství orientovaná na otce, a chod věcí začaly diktovat elitní skupinky mužů. Mnoho lidí přesídlilo a ztratilo spojení se zemí, ženy od sebe byly odděleny, otcovská náboženství nazvala krvácení nečistým, vzala nově narozené děti a křtila je v hluboce očistných rituálech, aby z nich smyla mateřskou krev. Otcové-léčitelé vzali řízení a kontrolu ženských záležitostí do svých rukou. V první fázi kontrolovali jen ženy z vedoucích skupin.

Ubohé ženy pokračovaly jako léčitelky a porodní báby. Pak začala otcovská náboženství ženy-léčitelky pálit, jejich náboženství, orientované na zemi, nazvala uctívá-

ním ďábla a ženy čarodějnicemi. Bylo upáleno devět milionů čarodějnic, a po těchto devíti milionech vražd nenávratně zmizelo mnoho léčitelských znalostí. Pak se začali znalostem žen vysmívat a nazvali je „babskými báchorkami“ a „planými povídačkami“.

Otcové lékaři si odhlasovali zákony, které jim zajistily, že nikdo nikdy nebude tak mocný jako oni. Těla žen se stala majetkem otců-lékařů a církevních hodnostářů, ženy zapomněly na své rytmy, střídání období a na své spojení se zemí. Začaly se na menstruaci dívat jako na prokletí, ne jako na požehnání. Otcové-lékaři konečně získali kontrolu nad vším. Ale tím ještě neskončili. K prvnímu chirurgickému odstranění vaječníků došlo v roce 1809, a tím začaly dlouhé a brutální dějiny excizi jako odpověď na stále se zhoršující zdraví žen. A pak, Aleluja! Otcové-lékaři objevili hormony.

Hormony

Jaký mocný všelék tím objevili! Regulují naši menstruaci a plodnost orálními antikoncepčními pilulkami, které důkladně zablokují naše vaječnky, takže nemohou dostatečně fungovat, a podvádějí je každý měsíc falešnými sděleními. Ten vysoce jemný a komplexní vzorec mezi hypofýzou, vaječником, hypothalamem a dělohou je podveden a drásán. Jen se podívejte na obrázek reprodukčního cyklu a uvidíte složité rytmy estrogenu, hormonu stimulujícího folikul, progesteronu a hormonu žlutého tělíska. Je to elegantní rytmus vzbuzující úžas, který se vyvíjel miliony let. Nyní je tento rytmus podváděn a zneužit jako hračka.

Hormonální antikoncepce

Antikoncepční pilulka, která tento rok slaví své třicáté narozeniny, nás dělá kdykoliv sexuálně dosažitelnými, zbavuje nás strachu z otěhotnění a vlastně často zcela ukončí naši menstruaci. Už není více vajíček. Když nejsme dost plodné, dají nám hormony ve formě fertilizačních pilulek, abychom produkovaly více vajíček. Z pohodlnosti ovlivňují naše děti hormony. V podstatě jim naočkují hormony ještě dřív, než spatří světlo světa.

Náhradní hormonální terapie

Zavádějí depotní proveri i s jejími strašlivými vedlejšími účinky do žen, které považují za natolik hloupé, že by nebyly schopny se řídit informacemi na přibalovém letáčku. Vedlejší účinky jsou zhoubné: často způsobují silné krvácení a bolest. Dávají nám pilulky „ráno poté“, mohou nás udávit hormony, a teď ještě objevili náhradní hormonální terapii, která - jak jsou přesvědčeni - nás udrží mladé, půvabně ženské, a která nás přirozeně ochrání před stárnutím. Ale hlavním dobrodíním této „revoluční lékařské technologie“ je zejména to, co ukázalo mnoho studií: ušetří na nás spoustu peněz, když jsme staré, protože osteoporóza stojí 500 milionů GBP ročně, utracených za léčení fraktur u starších žen. Ve Velké Británii je deset milionů žen po menopauze, a oni si přejí vidět většinu těchto žen jako vysoce odolné proti věku. Dívají se

na hormonální terapii jako na „levnou a spolehlivou preventivní medicínu“. Vlastně navrhli, aby hormony užívala každá žena starší čtyřiceti let.

Podávají hormony oběma pohlavím zvířat, aby se jim zakulatila těla a aby produkovala dostatek masa. Regulují zvířecí samice - kuřata, jejichž ovulace nám dává vejce, a krávy, které když mají každý rok tele, nám poskytují mléko. Dávají hormony do pesticidů, kterými stříkají obilí a zeleninu, a tyto hormony jsou vylučovány našimi ledvinami zpět do zásob vody. V Londýně pijeme vodu, která předtím prošla sedmi páry ledvin, a jsou v ní hormony, které nelze odfiltrovat. Tyranie zneužití hormonů je celková, trvá od našeho početí až do stáří, je součástí našeho života a velkým rizikem pro naši budoucnost. Větší počet případů rakoviny v reprodukčním systému mladých žen je jen první známkou toho, co má teprve přijít.

Obraz Folliculina

Takže nyní vidíte obraz Folliculina:

- cítí se být kontrolována někým druhým
- je mimo své přirozené rytmy
- nesplňuje představy druhých
- cítí, že je vyčerpána emocionálně i psychicky
- ztrácí vůli
- přeceňuje své energetické rezervy
- plně popírá samu sebe
- stává se zachráncem, je oddána zachraňování lidí
- je na pokraji sil
- stala se poddajným člověkem
- zapomněla, kdo je
- nemá vlastní individualitu

Objevuje se zde velmi silná vazba na Carcinosin, a není překvapivé, že Folliculinum dobře funguje v případě, kdy je indikován Carcinosin, avšak nefunguje dobře. Rakovinné buňky jsou konec konců buňky, které ztratily svou identitu, ztratily možnost se diferencovat, individualizovat. Je to návrat k primitivním buňkám, které nemají své já.

- ztrácí smysl pro sebe samu
- může být naprosto ztracená ve svých vztazích.

Folliculinum může pomoci k znovunabytí vůle a síly. Folliculinum se opakovaně objevuje v případech, kdy byly ženy zneužity sexuálně, psychicky či fyzicky, ať už

v současné době nebo kdykoliv v minulosti. (To může platit, ať si to dotyčná žena pamatuje či nikoliv). Může být silně poutána k zneužiteli, jako například v dětství, kdy ji zneužil jeden z rodičů nebo milovaný vychovatel. Možná, že nikdy nebyla schopná říct NE. Mohla se zcela vyhnout procesu svého vlastního dospívání. Folliculinum může pomoci zrušit tuto kontrolu druhého. Folliculinum je zpřetrhávač vazeb, a může dodat výjimečnou vitalitu v případě, kdy je pacient postaven před nutnost zatěžujícího rozvzpomínání. Může dobře posloužit i těm, u kterých se objevují paranormální schopnosti a kteří nejsou schopni dodržovat určité hranice. Vaječník je takový orgán tvořivosti. Jednoduše překypuje životem a aktivitou. Pokud nefunguje dobře, může to znamenat zablokování tvořivosti.

Může být zablokována dominantním rodičem či manželem. Může být zablokována i takovým způsobem, jakým společnost nahlíží na tvůrčí schopnost žen. Pokud je energie blokována, potlačována či obelstěna, kam asi povede? Utíká se do nemoci, deprese, muk, přehnané citlivosti a nestability.

Žena se velmi snadno rozruší, je snadné ji ranit a není si jista sama sebou. Nechce být sama, začíná být neklidná, stoupne jí tlak, vznikne alergie. Tělo je zmateno a odmítá věci, které je mají vyživovat. Mysl se zakalí a není schopna učinit rozhodnutí. Folliculinum pomáhá obnovit jasnost. Mohou nastat záchvaty paniky, silné bolesti hlavy až na omdlení, žena může začít být agresivní, pak depresivní, může začít nabírat na váze aniž by se přejídala, před menstruací může přibrat až 3,5 kilogramu. Může začít nezřízeně jíst a stále mít neodolatelnou chuť na jídlo, zejména před měsíčky, ale je to možné prakticky kdykoliv. Může přibrat na váze díky tuku nebo retenci vody.

Hormonální nerovnováha

Ohromně mě vzrušil výzkum dr. Kathariny Daltonové, který pomáhá vysvětlit, proč nacházíme alergické reakce v případech hormonální nerovnováhy. Za normálních podmínek produkují vaječníky progesteron, potřebný pro zdravou reprodukční funkci a adrenální žlázy produkují chemikálie, které se nakonec transformují do skupiny hormonů, známých jako kortikosteroidy. Během tohoto procesu chemické transformace se vytváří progesteron. Jak řetězec pokračuje, adrenální progesteron se mění a výsledně se vytvářejí kortikosteroidy. Za normálních podmínek to celé nemá přímou souvislost s cyklem pohlavních hormonů hypofýza-vaječnick-hypothalamus. Avšak když corpus luteum produkuje méně progesteronu než obvykle, reprodukční systém odebere progesteron z adrenálního řetězce. Systém zpětné vazby pohlavních hormonů je pak schopný pokračovat dále a menstruační cyklus se završí. Je to jakýsi zvláštní podpůrný systém, který má zaručit přežití živočišných druhů.

Navzdory menší produkci vaječnickového progesteronu zůstává sice menstruační cyklus nepřetržen, avšak dochází k němu za cenu produkce kortikosteroidu v adrenálních žlázách. Když je progesteron pouze vypůjčen, je řetězec vedoucí k jejich pro-

dukci zpřetrhán, a výsledkem je menší produkce kortikosteroidů. Jedno malé uzmutí hormonu vede k velkému počtu následných reakcí. Adrenální žláza začne produkovat kortikosteroidy, každý s jinou funkcí. Některé odpovídají za rovnováhu vody v tělesných tkáních a regulují sodík a draslík v buňkách, některé zabraňují alergickým reakcím, jiné regulují hladinu cukru v krvi a další mobilizují reakce imunitního systému. Můžeme tedy vidět, že tato nerovnováha, pokud k ní dojde v průběhu cyklu před menstruací, může způsobit mnoho nepřijemností.

Specifické symptomy

Folliculinum je velmi dobře známo tím, že obsahuje symptomy od ovulace až k menstruaci.

- všechny symptomy < od ovulace k menses
- všechny symptomy > menses kromě specifických menstruačních symptomů
- zhoršení horkem, hlukem, dotekem, odpočinkem
- zlepšení díky čerstvému vzduchu

Dále vyvstanou ovulační problémy jako

- bolesti z napětí, pálivé a svíravé bolesti
- skvrny
- cysty na vaječnicích
- polycystické vaječníky
- předmenstruační symptomy

Při čtení tohoto seznamu vidíme, že pokrývá většinu symptomů skrytých pod názvem premenstruační syndrom:

- nateklá a bolestivá prsa < dotekem (Lac caninum)
- migrény (Natrum muriaticum)
- nevolnost a zvracení
- průjem střídající se se zácpou (Pulsatilla)
- průjem deset dní před menses
- velmi nízká nebo vysoká sexuální touha
- plačtivost, deprese
- hyperaktivita
- nerozhodnost
- návaly paniky
- velké výkyvy nálady od agrese k apatii
- neschopnost tolerovat hluk, dotek či horko

Candida Albicans

Můžeme také vidět skupinu symptomů, které mohou patřit do kategorie škodlivých následků Candidy Albicans:

- obrovská chuť na jídlo, zejména z cukru a pšenice
- větry, nadýmání, vyšší váha a svědění
- opakující se záněty močového měchýře, které se v této době vracejí

Tento obraz kandidy se může vázat k neschopnosti těla regulovat hladinu cukru, díky nesprávně fungujícímu adrenálnímu systému, jak jsem již předeslala v předchozím schématu.

Menstruační problémy - bolestivá menstruace, bolesti v oblasti vaječníků

- dlouhotrvající a silné krvácení s jasně červenou krví a tmavými sraženinami
- všechny možné druhy potíží v daném cyklu: buď
- příliš krátký
- příliš dlouhý
- nebo vůbec žádný.

Menopauza

Folliculinum je skutečně vynikající lék v čase menopauzy, čímž je také znám. Velmi dobře pokrývá celou škálu fyzických i duševních symptomů, které se v této době vyskytují. Podívejme se na ně:

- nepravidelnost cyklu
- silné krvácení
- návaly horka
- hyperaktivita < odpočinek (vznětlivost a rozrušení)
- noční pocení
- touha po čerstvém vzduchu
- točení hlavy a pocit na omdlení
- těžké břicho
- benigní nádory v děloze
- folliculemie (4)
- vaginální suchost
- pomalé pohyby a nesoustředěné myšlení
- přecitlivělost na hluk, horko a dotek

Samozřejmě toto pokrývá kterýkoliv z výše uvedených symptomů, způsobených hysterektomií, která se podobá předčasně menopauze.

Klinické situace

Je jich tolik, že se nemůžeme věnovat každé zvlášť, avšak jsou zde určité zajímavé okruhy:

- historie zneužití, ať už sexuálního, fyzického či psychického
- myalgická encephalomyelitida - je samozřejmá, uvědomíme-li si celkový obrázek pocitu nesoustředěnosti a vyčerpání
- benigní nádory v děloze. Folliculinum pomůže regulovat cyklus v době, kdy se nádor zmenšuje. To je samozřejmě velmi důležité, protože v případě nádorů dochází k častější menstruaci s velmi silným krvácením.
- Raynaudova choroba, cévní porucha, při které chladnou prsty, jsou nepohyblivé a nejsou schopny správné cirkulace krve. K všeobecnému zděšení se tato choroba léčí alopaticky podáváním antikoncepčních pilulek. Většina z nás si uvědomuje nebezpečí v případech, kdy jsou cévní choroby léčeny antikoncepční pilulkou, která je známa tím, že způsobuje trombózu.
- kardio-vaskulární problémy - tento aspekt se v našem obraze Folliculina objevuje při angině pectoris, bušení srdce, tachykardii a ostatních nepravidelnostech srdeční činnosti.
- poruchy jídelních návyků - nepřekvapí nás, že Folliculinum je v případě těchto poruch užitečné, vezmeme-li v úvahu mentální obraz tohoto léku. Zneužití sebe sama látkami, které mají vyživovat. Popírání sama sebe, ale to je tak široká oblast, že ji zde nebudu rozebírat.
- postnatální problémy - další velmi zajímavá vazba. Postnatální deprese, problémy sít se s novorozencem a neschopnost dětí oddělit se od svých matek - ve všech případech jde o nevyvážené vazby. Když se nám narodí dítě, cítíme velmi výrazně připomenutí nezahojených ran z naší minulosti. Co se dítěte týče, pokud nejsou vazby dostatečně bezpečné či jsou naopak přehnaně silné, hrůza z oddělení je příliš bolestná na to, aby se o něm vůbec dalo uvažovat.

Časování a potence

Přišla jsem na to, že optimální doba k podávání Folliculina je od desátého do čtrnáctého dne menstruačního cyklu. Samozřejmě to neplatí naprosto vždy. Neplatí to v případě mužů a amenorrhoe, kde se ovulace nevyskytuje, stejně jako u žen po menopauze. Ordinovala jsem je několik dnů před menstruací, většinou šlo o pět dnů, či tak nějak. Lea de Mattosová zjistila, že různé potence fungují různými způsoby, a mně se tento předpoklad potvrdil. 3X nebo 4C stimuluje a může přivodit menstruaci,

7C vyrovnává rovnováhu a 9C je menstruační retardant, v případech, kdy je menstruace příliš častá. Existuje mýtus, že léčba Folliculinem se nemá opakovat, čehož jsem neuposlechla. Podávala jsem je opakovaně každý měsíc, pět po sobě jdoucích dní a mnoha jinými způsoby. Jako u každého léku i zde je důležité myslet při ordinování Folliculina tvořivě. Ordinovala jsem Folliculinum od 3C do 10M.

Srovnání

Folliculinum má vztah k několika dalším lékům:

- Sepia je velmi blízko, ale její přizpůsobivost je silnější než u Folliculina
- Pulsatilla: ale Folliculinum nesnáší kontakt
- Lachesis vyčerpává, Folliculinum je vyčerpáváno
- Zincum má mnoho společných symptomů, ale je zhoršen silným tlakem a teplým vzduchem
- Thyroidinum je jinak zacíleno, ale může vypadat podobně
- Hypothalamus má společnou charakteristiku chuti k jídlu
- Aristolochia clematis stoná od doby, kdy brala antikoncepční pilulky a trpěla na opakované záněty močového měchýře
- Natrum muriaticum znovunastoluje periodicitu menstruačních cyklů
- Luna nesouzní se světem, jde o cykly

Ostatní léky, které přicházejí v úvahu, jsou např. Staphysagria, Carcinosin, Thuja a Lac humanum (vyrobené z mateřského mléka).

Velká matka

Jeden z důvodů, proč tolik miluji homeopatii, je ten, že všechny škodlivé možnosti syntetického estrogenu se mohou obrátit o 180 stupňů a využít dobrým způsobem. Je to téměř jako bychom jej používali coby metaforu, abychom si sáhli na minulost skrz svou matku, matku naší matky a její matky k našim rozhodujícím počátkům, k naší společné matce, Velké matce Bohyni. Můžeme ji použít k tomu, abychom se znovu napojily, vrátily se k smyslu čisté ženskosti, který ještě nebyl zkolonizován. K čistému, tvořivému potenciálu veškeré ženské energie ve všech oblastech lidské tvořivosti.

Než skončím, chci se s vámi podělit o něco, co mi dodalo velkou inspiraci v mé práci homeopata. Někteří z vás jste možná slyšeli o sousoší od americké sochařky Judy Chicagové. Je to báječná oslava ženy v naší historii. Nazývá se Slavnostní večere a je to obrovský trojúhelníkový stůl pro třicet devět hostů. U vchodu do místnosti, kde je trojúhelník umístěn, pověsila šest vyšíváných praporců, dala jim společný název Ona a napsala o nich:

„Ona, to jest Bohyně, ženský princip a duch v každé lidské bytosti, který zajišťuje život, ona před sebou shromáždí všechny lidi, aby jí dosvědčili její vizi o rovnoprávném světě (symbolizovaném rovnoramenným trojúhelníkem), kde jsou všechny nerovnosti a rozdíly smazány a lidé na Zemi žijí v míru a v harmonii.“

Takže zde je oněch šest praporců:

A ona shromáždila všechny kolem sebe
A ukázala jim znamení
A oni spatřili zjevení
Od tohoto dne měli rádi všechny věci
A potom vše, co je rozdělovalo, se spojilo
A pak byl všude opět Ráj

Bibliografie

1. Donald Foubister, Přednášky z homeopatie, Beaconsfield Publishers, 1989
2. Léa de Mattosová, Homeopatie a Gynekologie, Librairie Le Francais, Paříž 1978
3. O. A. Julian, Materia medica nových homeopatických léků, Beaconsfield Publishers, 1979
4. Folliculaemie, hyperfolliculaemie nebo hyperestrogenemie je jednoduše nadbytečná sekrece estrogenu. V polovině cyklu estrogen funguje, ale nedochází k ovulaci, takže se nevytváří dostatek progesteronu. K menstruaci dochází každé dva týdny, nebo je zpožděna, nebo se neobjeví v průběhu několika cyklů. Krvácení může být silnější než normálně, což je charakteristické pro menstruaci bez ovulace. To se stává v menopauze a při poruchách funkce vaječnicků jako např. v případě několika cyst na vaječniku. K témuž může dojít v případě endometriozy. Ortodoxní léčba předepisuje Danazol. Danazol vlastně inhibuje všechny hormony hypofýzy! Bohyně nás chraň! Danazol se také používá při léčbě toho, co nazývají benigními poruchami prsu a při předčasné pubertě.
5. Dorothy Cooperová, Folliculinum, Britský homeopatický časopis 70:4, str.100-103.

Dr. Mae-Wan Ho:

Genetické inženýrství, naděje nebo hrozba?

(nakladatelství Alternativa, duben 2000)

Tato recenze navazuje přímo na to, co bylo řečeno v předchozím článku o Folliculinu a situaci ženy v současné společnosti. Také Dr. Mae-Wan Ho je žena, známá britská vědecká pracovnice. Jistě není náhoda, že na knihu upozornila nejprve recenze v anglickém časopise *The Homoeopath*. Přestože autorka nemá nic společného s homeopatií, vyznává přesně stejnou filosofii vidění světa jako my homeopaté. Právě z tohoto úhlu vidí současnou redukcionistickou vědu - jako způsob myšlení a jednání, který znásilňuje přírodu, ženu, člověka, city, přirozené vztahy. Jako způsob neprávem povýšeného pohledu na svět, který si osobuje právo vytrhovat věci z kontextu a posuzovat je zcela odděleně, a to bez ohledu na etiku a konečné důsledky. To se samozřejmě netýká jen genetiky, ale také léčby a medicíny. V knížce je toho hodně o zdraví a léčbě. Snáší pozoruhodné a opravdu vědecké argumenty (autorka je genetička) o tom, že každý, kdo chce uchovat své zdraví musí zcela odmítnout geneticky mutované potraviny, a že léky na genetické bázi jsou pouhým podvodem a propagandou bez skutečného efektu - ba pouhé možnosti léčebný efekt opravdu vykazovat. Jednoznačně říká, že zdraví a léčbu je nutno posuzovat celostně. Nic nelze vytrhnout z kontextu, aby to mohlo být znásilněno a degradováno na pouhou jednotku.

Moc pěkné čtení, velmi posilující naši životní filosofii a naplňující nás příjemným pocitem, že máme spojence i v kruzích, kde bychom to nečekali. Dr. Ho navrhuje vědu řízenou etikou, celostní, působící ve směru udržitelného rozvoje a nikoliv drancující a devastující. Říká také, že odpovědnost za to, jak bude vypadat věda a náš svět, neseme my všichni.

Ukázka z knihy: „Technika „klonování“ je nejnovějším výsledkem silicích trendů průmyslových společností, jehož cílem je odejmout řízení reprodukce ženám a předat ho do rukou vědců a posléze bezejmenných společností, které promění rozmnožování ve služby a zboží.“¹¹ (Záměrně používám výraz „klonování“ v uvozovkách, neboť jak odhalím posléze, výsledkem této techniky ve skutečnosti není geneticky identický klon.)

Vše začalo hormonální antikoncepcí a dalšími antikoncepčními metodami, které jsou převážně zaměřené na ženy. O hormonální antikoncepci se sice všeobecně tvrdí, že poskytuje ženám možnost volby a kontroly, ale na ženy tím také byla uvalena veškerá zodpovědnost za rodičovství, přičemž muži zůstávají zcela svobodní a „nevinní“. Proto žijeme ve společnosti, kde se na svobodné matky hledí s opovržením. Ženy,

kteřé užívají hormonální antikoncepci (a musí tudíž snášet veškeré vedlejší účinky), situaci neřídí, protože jejich partneři jsou tím automaticky zproštěni veškeré zodpovědnosti. Později se hormony začaly používat při oplodnění in vitro, při léčení neplodnosti, při stanovení pohlaví u embryí, u těhotenství s náhradní matkou, u genové terapie ovlivňující zárodečné buňky a nyní i u „klonování“ – metody, která zcela obchází oplodnění. Je to logický vrchol vykořisťovatelské vědy, která slouží jako nástroj a zachází s přírodou, jako by se jednalo o soubor předmětů určený k manipulacím ve prospěch „lidstva“. Tak mohou být embrya, a dokonce i lidská embrya, rovnou proměněna ve zboží či jinak řečeno ve „farmaceutické“ živočichy chované za účelem produkce bílkovin, buněk a orgánů na objednávku...“

Genetické inženýrství je knížka o současnosti a o nás. O změně paradigmatu v chápání světa. Škoda, že takových knížek nevychází víc.

jč

* * *

Dr. Mae-Wan Ho

Genetické inženýrství - naděje nebo hrozba?

Britská vědecká pracovnice seznamuje se stavem svého oboru. Kniha je jedním z nejvýznamnějších impulsů, které v nedávné době probudily ostražitost a protesty britské a západoevropské veřejnosti vůči genetickým manipulacím, především ve vztahu k potravinám. Je hlubokým a přitom přístupným a čtivým úvodem do problematiky, dostávající se do středu veřejného zájmu. Nezabývá se pouze odbornou stránkou věci, ale věnuje pozornost zdravotním, sociálním, ekologickým, politickým, historickým, filosofickým a ekonomickým aspektům hry, jejíž nebezpečí pro nás a naše životní prostředí je dosud zákonodárci i médií přehlíženo. 330 str., 259 Kč.

Objednávky přijímá: Alternativa, Elišky Přemyslovny 380, 156 00 Praha 5, tel.: 02/57922302-9, linka 205, fax.: 02/579 223 31, e-mail: alternativa@ecn.cz, <http://www.ecn.cz/alternativa>

Zkušenosti z rodinné homeopatické praxe

Ovlivňuje rodičovská péče vývoj konstitučních typů? Měla by mít znalost konstitučních typů u dětí vliv na způsob rodičovství?

Amy Rothenberg, ND, DHANP

The New England Journal Of Homeopathy 1997, Vol.6 No.2/3

Přeložil MUDr. David Skorunka

Navštívíte-li kterékoli knihkupectví nebo knihovnu, neujde vám stále vzrůstající počet knih zabývajících se rodičovstvím. Okruh témat, kterým se knihy věnují, je vskutku široký. Od neplodnosti, problémů v těhotenství, přes kojení, poruchy spánku, záchvaty vzteku, až k nezvladatelnému nebo hyperaktivnímu dítěti, mazlíčkovi či malému geniovi. Ať už vám bylo naděleno jakékoli dítě, určitě se najde kniha, která vám poradí, jak zvládnout určitá období jeho vývoje.

Přínos takových knih je nesporný. Rodič se totiž okamžitě cítí lépe, jakmile zjistí, že vlastně není tak špatný. Vždyť i jiní mají doma takový „dáreček“, jako je „nemožný“ Honza nebo „protivná“ Zuzanka.

Dnešní doba příliš nepřeje tak báječnému „povolání“ jako je rodičovství. Rozvětvené rodiny téměř vymizely a spíše převažují rodiny rozvedené. Jinde jsou zase oba manželé pohlceni náročnou prací nebo „jenom“ příliš stresování nároky, které život předkládá, a nemají na děti mnoho času. Zmíněné knihy pak slouží jako emocionální podpora a to je přesně to, co někteří rodiče hledají.

Jaká je role homeopata, jenž se často setkává s pacienty, respektive s rodiči pacientů v takové náročné situaci? Je vhodné dělat nějaké návrhy nebo snad radit v tak citlivé záležitosti jako je rodičovství? Neměl by problémy vyřešit podaný lék? A do jaké míry je patologie ovlivněná neúspěšnou nebo někdy dokonce špatnou péčí rodičů? Jak můžeme být prospěšní bez příkrých soudů či necitlivých zásahů? Mohla by nám, homeopatům, pomoci znalost konstitučních typů u dětí? Snažím se v těchto otázkách spolupracovat s rodiči, ale i ve chvíli, kdy píše tento článek, si uvědomuji, jak je to pro mnohé z nich ožehavé téma. Chtěla bych se v následujících řádcích s vámi podělit o některé nápady a zkušenosti ze své praxe.

S dětmi do 7- 8 let se v ambulanci setkávám společně s rodiči. Potom nabídnu dítěti, že si můžeme alespoň část návštěvy popovídat sami. Pokud se mnou rodiče chtějí mluvit o něčem, co by neradi sdělovali před dítětem, poprosím je, aby přišli poprvé sami. Většinou s rodiči hovoříme bez přítomnosti dítěte o takových věcech jako je disciplína, sociální konflikty s vrstevníky, problémy ve škole a podobně.

Ke všemu se vrátím samozřejmě později, když jsem s dítětem o samotě. Rozhovorem s rodiči získám trochu širší souvislosti pro pozdější diskusi a vedení případu. Někdy také zavedu na takové téma řeč společně s rodiči i dítětem. Mohu se tak hodně

dozvědět o vztazích v rodině, o jazyce (způsobu vyjadřování), který je v rodině běžný. Také se projeví schopnost zúčastněných komunikovat a zvládat emocionální témata, která se během rozhovoru odhalí.

Když ukončuji odebrání případu, mohou se objevit nějaké nápady, týkající se interakce mezi dítětem a rodiči, které jsem byla při sezení svědkem. Mohu říci, že takové pozorování pečlivě sřežím ve své mysli, protože se může hodit při homeopatické analýze. Například pozorování diktátorského dítěte, které matku ponižuje a odporuje všemu, co navrhne, mě může upozornit na *Lycopodium* nebo *Anacardium*, podle toho, jaké jsou další přítomné symptomy. Pasivní, odevzdané dítě, které stále hledá u rodičů podporu a pomoc, vyhýbá se očním kontaktu a během dotazování se drží pevně matky se slovy „Já nevím, co myslíš ty, mami?“ pravděpodobně bude potřebovat lék, jako je *Fulsatilla* nebo *Staphysagria*, bez ohledu na to, jaký je hlavní problém. Pouze v případě zjevného problému v komunikaci souvisejícího s patologií se odvážím poradit nebo něco navrhnout.

Ať je můj osobní názor jakýkoli, musím si uvědomit, že je mnoho způsobů rodičovství. Jako homeopati máme dozajista široké rozpětí pro pojem „normalita“. Zrovna tak, jako je výběr správného léku založen na individuálních rysech dítěte, tak jsou zapotřebí různé přístupy k dětem dokonce i v jedné rodině. Jestliže je problém jasný, zhodnotím situaci, abych zjistila, je-li rodič otevřený diskusi a případným podnětům. Pokud ano, moje návrhy se nejčastěji týkají rozsahu péče o dítě, změny hranic, ovlivnění chování, nebo jde o pouhou podporu rodičovské zodpovědnosti. Někdy se ptám rodičů, mají-li něco na srdci, nějaké specifické téma, kterému by se chtěli věnovat ještě před tím, než s sebou vezmou dítě. Prostě něco, týkajícího se jejich přístupu k dítěti. Rodiče často vyjadřují vděčnost, když jim poskytnete prostor a trochu času k tomu, aby mohli o některých věcech hovořit.

Pokud je můj pokus vstoupit na tuto křehkou půdu odmítnut, nikdy nenaléhám. A vždy dělám tento krok až poté, co jsem kompletně odebrala případ. Někdy nabídnu léčbu i rodičům, obzvláště v případě, že dítě trpí nějakou chronickou chorobou, nebo se nemoc projevuje na psychické či emocionální úrovni.

Jaké další rady mohu rodičům dát? Někdy jsou velmi specifické a týkají se konstitučního typu dítěte. Když narazím na dítě *Calcarea carbonica*, které dává rodičům zabrat především při každém přechodu z místa na místo, snažím se rodičům navrhnout, aby dítěti deset minut před odchodem dali najevo, že se již má přichystat. Potom další varování pět minut před odchodem, pak dvě minuty a nakonec, v závislosti na věku dítěte, případná pomoc při obouvání. Pokouším se rodičům vysvětlit, že popisování události, která se chystá, nebo vyprávění, jako kdyby už daná situace probíhala, může podpořit postupnou adaptaci dítěte na změnu. Ocenění a pochvala (např. je skvělé, že ses tak rychle oblékl a my mohli vyrazit včas) může významně posílit budoucí spolupráci dítěte v běžných denních situacích, jako je tato.

Děti typu *Calcarea carbonica* mohou mít opravdu hrozný strach a úzkosti, někdy dokonce noční můry, jestliže viděly v televizi nebo v kině nějaké děsivé scény. Nejsem si jistá, je-li to špatné, být citlivý na takové scény, zvláště u velmi malých dětí. Proto spíše podporuji rodiče v tom, aby se snažili děti takovým vlivům příliš nevystavovat. Děti se stejně naučí více během nějaké činnosti a nikoliv sledováním televize. Zdá se, že televize je ve Spojených státech hlavní chůvou mnoha dětí a to pro ně nemusí být vůbec prospěšné.

Stramonium mívá také hrůzostrašné sny po shlédnutí strašidelných výjevů, ať už v televizi nebo v knize. Nedávno jsem měla v ordinaci malou holčičku *Stramonium* s opakovanými infekcemi močových cest a nočními můrami. Zdánlivě nevinné filmy ji vyděsily tak silně, až strachy křičela. Její otec popisoval dramatickou scénu při sledování filmu Medvídek Pů, kdy Pů uvízne ve dveřích Králíčkovy obydlí a zatímco je uvězněný, Králíčkoví se na tváři objeví pokřivený a děsivý úšklebek. Tak to alespoň vnímala holčička, kterou to k smrti vystrašilo. Tento neškodný a milý animovaný film způsobil holčičce takovou úzkost, že otec musel tuto scénu při dalším sledování na videu okamžitě přetočit, jakmile zpozoroval, že se jeho dítě začíná ošivát. Další neklidná noc byla na obzoru. Není podstatné, že pro většinu dětí jde o nádherný a roztomilý příběh. Hlavní je v tomto případě predispozice dítěte k reakci typu *Stramonium*, která vedla k takovému strachu a úzkosti. Rodiče by měli vědět, na co se jejich děti dívají, a když mívají noční můry a intenzivní strachy, měli by je ušetřit pohledu na děsivé scény, zvláště když dostali lék, který jim může pomoci zmírnit jejich vrozenou přecitlivělost.

U dítěte *Tuberculinum*, které pro rodiče není snadné zvládnout, doporučuji obvykle rodičům nebo vychovatelům, aby vzali dítě několikrát za den ven bez ohledu na to, jaké je počasí. Tyto děti mají silnou potřebu říci „pápá“ a někam prostě jít. Dokonce už jako kojenci a batolata mají silnou touhu cestovat. Vyžadují častou změnu prostředí a nezáleží na tom, jestli to bude knihovna, park nebo nákupní středisko. Někteří rodiče se domnívají, že tyto děti potřebují jemné pohupování při jízdě v autě, ale je to spíše změna prostředí, co těmto dětem dělá opravdu dobře.

U staršího dítěte typu *Fulsatilla*, pro něž je tak typická neustálá potřeba pozornosti a náklonnosti, navrhuji, aby dítě mělo nějaké zvířátko, o které by se muselo samo starat. Může to být třeba morče, nebo křeček (za předpokladu, že matka sama nemá nadměrný strach z hlodavců). Dítě se silnou potřebou náklonnosti zahrnuje domácího mazlíčka láskou a to samo o sobě zpravidla pomůže zlepšit rodinnou atmosféru.

Když narazím na velmi stydlivé a ostýchavé děcko, které zřejmě potřebuje *Siliceu* nebo *Staphysagria*, snažím se během rozhovoru mluvit velmi potichu. Chci se tak přizpůsobit jeho chování. Tyto děti většinou nepotřebují přílišnou disciplínu a pokud to rodiče s disciplínou přehánějí a často je napomínají pro drobné přestupky (okusování nehtů, škrubání vlasů, sezení se shrbenými zády), snažím se jim vysvětlit rysy

dítěte v rámci konstitučního léku, především jejich velkou citlivost na nepatrné výtky a hrubosti. Samozřejmě to dělám až v okamžiku, kdy jsem s rodiči v ordinaci sama a pouze pokud jsou takovému rozhovoru nakloněni. Navíc děti tohoto typu je mnoho a je velká pravděpodobnost, že se dostaly do stavu *Staphysagrie* právě v souvislosti s drsným, hlučným a někdy i násilným přístupem rodičů. Je tedy třeba být nadměru opatrný, neboť vstupujeme na velmi citlivou půdu.

Může všechno, o čem zde hovořím, vyřešit samotný homeopatický lék? Pomoci může, ale bude to nějaký čas trvat. Rodiče mohou urychlit působení léku tím, že sami zmírní nebo odstraní některé tlaky a neblahá působení. Dítě může využít mnohem více energie na znovuobnovení rovnováhy, pokud není vystaveno nekonečným konfliktům, přílišnému důrazu na disciplínu nebo emocionálním zmatkům. Je to něco na způsob prevence ze strany rodičů. Většina párů, které jsou obdařeny vzteklým batoletem, dítětem s potřebou něhy nebo obtížným dospívajícím, ráda věnuje nějaké úsilí tomu, aby se zbavila narůstajících problémů.

Někdy to může dojít až do opačného extrému. Spousta rodičů s náročnými dětmi nejrůznějšího věku vyvinula důmyslné a rozsáhlé strategie vyhýbání. Říkají si: „Co bych mohla udělat, abych se vyhnula situaci, kdy Sára začne zase vyvádět?“ Nebo „Jak můžeme naplánovat den, aby Sára byla v dobré náladě?“ Není nic špatného na tom, když chceme vytvořit atmosféru plnou klidu a pokoje, ale je třeba si uvědomit, že neustálá snaha ovlivnit život dítěte a vědět si v každé situaci rady bude stát nesmírné množství energie. A také to může mít negativní vliv na zbytek rodiny. Naštěstí máme zkušenost s tím, že správný lék společně s podporou rodičů pomůže nabytí rovnováhy dítěti a následně poté i celé rodině.

Čas od času radím i v otázkách stravy. Většina dětí, především těch hyperaktivních, bude lépe prospívat při stravě bohaté na cukr. Naproti tomu je lepší vystříhat se různých přísad, barviv a konzervačních prostředků. Několik minut strávím s rodiči právě povídáním o stravě. Mnoho lidí, přicházejících k homeopatovi, už dodržuje zásady správné výživy a já to jenom podporuji. Zrovna tak často však přicházejí lidé jenom proto, že jste pomohli jejich známému s podobným problémem a oni nemají ani ponětí, o jaký způsob léčby jde. Ani se o to nezajímají, protože chtějí přeci jenom, abyste jim pomohli. Je úplně zbytečné hovořit s nimi o stravě, i když je důraz na tyto aspekty v naprostém souladu s *Organonem*. Pokud se v takové situaci necítíte dobře, je lepší poslat pacienta k někomu jinému.

V rodinách s mnoha dětmi, kde každé trpí nedostatkem pozornosti, snažím se rodiče podpořit, aby jednou týdně nebo měsíčně věnovali čas dítěti, které si to přeje (optimálně každému dítěti). Velmi oblíbené jsou například různé výlety. Děti z nich mají radost a nesmírně se na ně těší.

Trvá to samozřejmě nějakou dobu, než rodič nahlédne do duše vlastního dítěte, zvláště v okamžicích mimo každodenní rodinný ruch a mimo běžné rodičovské role. Obvykle hlučné dítě se stane sladkým mazlíkem, který neustále o něčem brebentí.

Upovídáný klučina, kterého je všude plno, se najednou uklidní a ztichne, jakmile je se svým otcem nebo matkou. Takový druh aktivity není častý, nestojí moc vydání a představuje způsob, jak se mohou členové rodiny věnovat sobě navzájem.

A co takové dítě, které přehnaně lpí na rodičích a je kojeno až do čtyř let? Rodina svého potomka příliš hýčká a všichni členové obývají jednu postel. A přece nikdo není oprávněn rodiče kritizovat. Dělají to, co považují za nejlepší. Viděla jsem mnoho podobných rodin a zdálo se, že to každému vyhovuje.

Na druhé straně jsou rodiny, kterým se tolik nedaří. Nejčastější problémy, které je přivádějí do mé ordinace, jsou: astma, poruchy chování, obtížné toaletní návyky, předčasný zubní kaz, ušní infekce a silná separační úzkost. Je na místě mít poznámky k tomu, co se v rodině děje? Já si to netroufám.

Často ale zjišťuji, že po nasazení správného léku najednou dítě ztratí zájem o kojení a chce svou vlastní postel. Vždycky jsem si myslela, že až bude čas a dítě se na to bude cítit dost staré, přestane vyžadovat mateřské mléko a bude se osamostatňovat. Kromě toho jsem viděla mnoho batolat a předškolních dětí, které byly dlouho kojeny a měly skvělý vztah se svou matkou, takže zřídka kdy něco komentuji. Je to koneckonců velmi citlivá oblast. Když dochází ke zmírnění fyzických potíží, zlepšuje se astma, snižuje se horečka, ušní infekce se objevují zřídka, mizí i různé „mocenské boje“ v rodině. V takovém případě bývá užitečné léčit současně matku dítěte.

Jak postupuji v případech, kdy rodiče dítěte mají vážné vztahové problémy, obtížně spolu komunikují, dohadují se o příznacích nebo vhodném způsobu léčby? Dělán všechno pro to, abych mohla odebrat případ. Pokud je vztah rodičů na překážku získání anamnézy, pošlu dítě, je-li dost staré, na chvíli do čekárny. Potom se snažím před rodiči upřímně zrcadlit, co v jejich rodině pozoruji. Jde o dítě chycené v pasti bojujících rodičů nebo prožívající úzkost kvůli jejich vážnému konfliktu? V každém případě se snažím obrátit pozornost na dítě; to je přece můj pacient. Spolupracuji i s rodinnými terapeuty a na léky nahlížím jako na nepostradatelné partnery terapeutické práce.

Když se objeví v mé ordinaci nezvladatelné, násilné dítě, zpočátku nechám vše plynout a pozoruji, jak se dítě chová a jak ho rodiče zvládají. Získám mnoho informací o možném léku jenom tím, že sedím v koutku a vše bedlivě sleduji. V určitém momentě důrazně zasáhnou. „Hele, to jsou moje hračky, nesmíš je házet na svého brášku,“ řeknu zvýšeným hlasem. Některé děti se okamžitě stáhnou a hledají úkryt v matčině klíně – to by mohl být nezbedný uličník *Sulphur*. Jiní se nechají vyhecovat mým napomenutím a s gustem pokračují dál, což je případ dítěte *Medorrhinum*. Nemám zlé úmysly, jenom chci tímto způsobem zjistit, jaké podněty budou mít na „pacienta“ vliv. Stanovím jasná pravidla a těch se držím. Nejdříve vyčkávám, ale pokud nestanoví hranice rodiče, udělám to já.

Mám spousty neuvěřitelných zkušeností s malými pacienty. Jednou jsem šla přivítat čtyřleté dítě s diagnózou poruchy pozornosti. Vždy o takové diagnóze pochybuji,

zvláště u tak malého dítěte, a tak jsem byla zvědavá, co se bude dít. Ještě než jsem stačila podat ruku matce, klučina se mi zakousl přímo do zadních partií. Nenechám se snadno vyvést z míry a tak jsem jenom prohodila směrem k matce: „Takhle vítá každého?“ Moje bezprostřední reakce nejvíce šokovala recepční, která seděla opodál a nezmohla se na slovo. Já jsem se omluvila a šla se upravit na toaletu. (Dítěti se během následujících let velmi dobře dařilo po *Tuberculinu*.)

Byla už jsem pošťuchovaná, pošťipaná i poplivaná (ne v jednom dni, samozřejmě). Rodiče se vždycky cítili hrozně, když jejich ratolesti dělali takové příšerné věci. Mně také často nebylo do smíchu, ale vždy jsem zdůrazňovala, že je pro mě lepší vidět dítě v akci a najít správný lék, který pomůže taková období překonat. Když se objeví episodické choroby jako jsou tiky, záchvaty epilepsie, vzteku nebo jiné poruchy, poprosím rodiče, aby natočili video takových událostí a poslali mi je. Takový obraz nahradí tisíc slov.

Ještě poznámku k bydlení v komunitě, kde pracujete. Co dělat, když potkáte rodinu, kterou léčíte? Já si jí většinou nevšímám, pokud se ke mně sama nehlásí, obzvláště jsou-li kolem jiní lidé. Kdoví, třeba nechtějí, aby se ostatní dozvěděli, že mají zdravotní problémy a navštěvují homeopata. Když mě osloví, tak jsem samozřejmě vstřícná. Odmítám s nimi ale probírat jejich případ na ulici a požádám je, aby mi zavolali do ordinace. Udržování jasných hranic je velmi důležité.

Když se vracím domů ke svým vlastním dětem, obvykle se mě ptají, jaký jsem měla den. Snažím se mluvit obecně, ale často vyslovuji jména léků. Oni pak opakují ty podivně znějící latinské názvy a chichotají se tomu, jak se něco může tak hloupě jmenovat. I mně to připadá úsměvné. Tak drobné granule a tak ohromný, hluboký vliv na lidské životy. A přece to vidíme den za dnem, rok po roce. Hlavní je snažit se porozumět všem dětem v našich ordinacích a předepsat správný lék, který je podpoří na cestě směrem ke zdravějšímu, vyrovnanějšímu životu.

Navštivte homeopatické stránky na internetu

www.homeopatie.cz

Seznam českých homeopatů, diskusní forum, články,
kasuistiky, literatura, software a mnoho dalšího.

Kam kráčíš, nosodo?... A my s tebou...

MUDr. Zuzana Hankeová

Zpracováno dle údajů Evropské homeopatické komise

Nosody se v homeopatii používají od jejího prvopočátku a jsou nedílnou součástí léčebného repertoáru každého homeopata. Je to velmi různorodá skupina substancí, kdy jedna skupina pochází z organických derivátů bakterií, virů a plísní. Druhá skupina pak pochází z materiálů, které jsou odebrané nemocným či infikovaným lidským jedincům, zvířatům, jako např. části patologicky změněných orgánů, výpotků či tělesných tekutin. Ve většině případů se zdroje materiálů pro přípravu „stejně“ nosody liší u různých autorů, výrobci sami často mění technologii přípravy nosod, aniž by to oznámili homeopatům, a samozřejmě lze najít vžitě národní odlišnosti při přípravě a výrobě nosod. Např. při výrobě Luesina někteří výrobci používají krev syfilitických pacientů, jiní stěr z tvrdého vředu. Samozřejmě existují i nezaregistrované nosody s málo specifikovanými zdroji původu.

Jistě jsme všichni v loňském roce zaregistrovali problémy s dostupností nosod na trhu. Jak k tomu došlo?

Historie

Na počátku stojí aféra z počátku 80. let, kdy ve Francii došlo k nejasným transakcím s transfúzní krví a po několika letech k následné epidemii HIV u příjemců této krve. Aféra se řešila a tak vznikla otázka „virové bezpečnosti“ preparátů pocházejících z lidských či zvířecích zdrojů. Samozřejmě s tím, jak postupuje legalizace homeopatie, jsou homeopatické přípravky zkoumány z mnoha aspektů a tak se přišlo na to, že výroba homeopatických nosod neodpovídá předpisům o virové bezpečnosti. Následkem toho byl vydán dočasný zákaz výroby a distribuce nosod ve Francii a přes největšího našeho dovozce homeopatických léků, firmu Boiron, se tento problém objevil i nás. A protože dnes už problémy jedné evropské země souvisí s problémy všech zemí, problematika homeopatických nosod se řeší na Evropské úrovni.

Jaká je situace v některých Evropských zemích?

V Německu se vyrábí široká škála nosod, které registruje oficiální Německý homeopatický lékopis (HAB 1978), jehož dodatek z roku 1984 určuje, že každý zdroj pro výrobu nosod musí být předem sterilizován při 133°C po dobu 20 minut. Toto opatření je zaměřeno zejména proti šíření viru Ebola. Navíc sterilizace je povinná nejen pro materiálové zdroje, ale i pro matečné tinktury, tekuté zvířecí maceráty, tekutá ředění pro injekční přípravky a oční kapky. Také finální produkty všech injekčních preparátů jsou znovu sterilizovány. Řada lékařů předepisuje nosody, aniž by si

byla vědoma změn při jejich přípravě a samozřejmě účinnost sterilizovaných vs. ne-sterilizovaných nosod nikdo nikdy nezkoumal.

Nicméně i v Německu v současné době probíhá přehodnocení výrobních postupů kritických preparátů z hlediska virové bezpečnosti. Pokud budou výrobní procesy shledány vyhovujícími, povolení k distribuci těchto preparátů bude prodlouženo.

Francouzský lékopis je detailnější, kategorizuje nosody na nosody kodexované (vakcíny, toxiny, anatoxiny a tuberkulozové preparáty z výpotků, celkem 11 titulů, např. Diphtherinum, Staphylotoxinum, Aviare a Tuberculinum), jednoduché (in-vitro získané kultury mikroorganismům např. Enterococcinum, Streptococcinum) a komplexní (5 nosod lidského původu, např. Luesinum, Morbillinum, 1 nosodu zvířecí – Pyrogenium, dále Serum anticolibactillare získané z imunizovaných ovcí a Tuberculinum získané z glycerinového roztoku Kochova bacila, původce TBC).

Ve Francii existují nej přísnější předpisy týkající se virové bezpečnosti. V roce 1998 francouzská státní Agentura pro léčiva (Agence Française de Sécurité Sanitaire des Produits de Santé) zrušila licence na výrobu pěti nosod lidského původu z bezpečnostních důvodů alespoň na jeden rok; jedná se o Luesinum/Syphilinum, Medorrhinum, Morbillinum, Pertussinum a Psorinum. Výrobci byli přizváni k jednání o bezpečnosti jmenovaných preparátů, a výsledkem je, že Pasteurův ústav v Paříži provede otestování těchto produktů a výrobních procesů, a to z těchto hledisek : výběr a otestování materiálových zdrojů na přítomnost detekovatelných virů, testování schopnosti výrobních postupů eliminovat či inaktivovat viry, a testování meziproductů v jednotlivých výrobních fázích na přítomnost detekovatelných virů. V podstatě se těmito pokusy snaží prokázat, že výrobní postupy účinně inaktivují či eliminují viry, které jsou součástí výchozích surovin, a za druhé, že výrobní postupy účinně inaktivují či eliminují náhodně či nepředvídatelně kontaminující viry. To se testuje tak, že v různých stupních výroby se meziproducty kontaminují známými viry a v následné výrobní fázi se posuzuje jejich přítomnost. Není jisté, zda francouzské orgány budou s touto studií spokojeny či budou požadovat plnou sterilizaci.

V ostatních zemích Evropy je situace různá, např. ve Španělsku jsou německé nosody povoleny a francouzské zakázány. Nicméně, i když budou výsledky studie shledány uspokojujícími, pro zrušení sterilizace v Německu a k odvrácení zavedení sterilizace pro celou Evropu bude potřeba velmi silného lobbyingu.

Problémy související s výrobou nosod

Při současném trendu zvyšujících se požadavků na bezpečnost léků, lékových zdrojů, krevních produktů a krevních derivátů, mezi které jsou počítány i homeopatické nosody a některé homeopatické léky zvířecího původu, je pro výrobce stále obtížnější zajistit přísun těchto preparátů na trh. Např. v Německu v roce 1998 bylo rozhodnuto, že předpisy týkající se bezpečnosti krevních derivátů budou platit i pro

výrobce nosod. Pro ilustraci mezi požadavky patří např. zadokumentování zdroje materiálu (dokumentace o dárci, tzv. „traceability“), dokumentace o každé zásilce přijaté lékárnou, speciální zařízení na oddělené skladování těchto výrobků, speciálně zodpovědný odborník na dohled nad manipulací, např. hematolog, proškolení zaměstnanci, atd.; je to podobné, jako jsme zvyklí u manipulace s transfuzemi. Jak si snadno představíme, znamená to obrovskou administrativní i finanční zátěž pro celý systém.

Zajištění definovatelného zdroje u řídce se vyskytujících onemocnění bez přidavného závažného onemocnění je velmi obtížnou záležitostí. Zástupci velkých firem cestují po celém světě a hledají „spolehlivě nemocné“ pacienti, přičemž u každého pacienta se musí vyloučit další onemocnění, jako všechny druhy žloutenky, AIDS a mnoho dalších. Pacienti s pohlavními nemocemi mají často přidružené další nemoci, kromě jmenovaných ještě chlamydie a herpes. Řada dalších onemocnění byla eradikována, např. variola a tak ani vakcína proti variole se dále nevyrábí (preparáty Variolinum, Vaccinum). Další nemoci jako antrax, vzteklna či tuberkulóza domácích zvířat (preparát Bacillinum) se v Evropě běžně nevyskytují a exotické zdroje jsou nespolehlivé, drahé a představují další problémy s proclením při převozu přes státní hranice.

Objevují se i problémy technické a etické, např. u preparátů z nádorů a u některých vzácnějších dětských onemocnění. Nádorová tkáň se získává z chirurgicky odňatých tkání, přičemž diagnózu musí potvrdit histolog, ten však vyžaduje tkáň fixovat ve formalínu. U odběru materiálu od nemocných dětí je potřeba nejen souhlas rodičů, ale je třeba provést další doplňující vyšetření, takže dítě je vystaveno medicínsky neopodstatněným zákrokům.

Z ekonomického hlediska výrobci homeopatických preparátů žijí především z prodeje komplexních preparátů a výroba monokompozit a nosod je okrajovou záležitostí. Řada menších výrobců již vyřadila nosody z krevních derivátů ze svého repertoáru. Bez nosod však i některá polykompozita mohou pozbýt na účinnosti a co pak : z výtěžku prodeje polykompozit se financuje výroba monokompozit a nosod, jedinou finančně atraktivní nosodou je Influecinum.

Možná řešení

Existují vůbec na současném stupni legalizace homeopatie? Teoreticky sterilizace může být odvrácena tím, že se prokáže, že proces potenciace zajišťuje kritéria virové bezpečnosti. V současné době rovněž provádí tyto studie Pasteurův ústav. Pokusy vypadají přibližně takto: Vezme se infekční substance (s obsahem bakterií či virů, které jsou původci příslušných nemocí, dodáním těchto substancí je pověřen Pasteurův ústav), z těchto substancí se připraví homeopatické preparáty zhruba do potence 12C (to provádějí Laboratoře Boiron) a tyto potence se postupně naočkují na kulti-

vační media a zkoumá se, zda vyrostou kultury odpovídajících mikroorganismů (toto provádí opět Pasteurův ústav). Pokud vím, tak pokusy probíhaly v roce 1999 a letos má dojít k jednání nad výsledky pokusů.

V Německu navrhl Svaz farmaceutických výrobců (Bundesverband der Pharmazeutischen Industrie) založení „nosodotéky“, tedy jakési společné zásobárny ověřených zdrojů pro všechny výrobce. Ostatní evropští výrobci se v zásadě připojili k této myšlence a vše závisí na dalších jednáních. Zajímavá se jeví i myšlenka založení nezávislé Evropské instituce na přípravu nosod – jako perspektivní se jeví spolupráce se společnostmi, které mají dostatečnou zkušenost s přípravou vakcín či sér, jako Merieux Institut ve Francii či Paul Erlich Institute (Bundesamt für Sera und Impfstoffe) v Německu.

Někteří specialisté také navrhnou, aby potenciálně „infekční“, nosody byly vyráběny pouze ve středních a vysokých potencích, kdy ředění samo vylučuje vznik onemocnění. Hovoří se o hranici D6/CH3 nebo D12/CH6. Důležité budou výsledky výše popsaných pokusů v Pasteurově institutu.

Jako krajní se jeví možnost nahradit tkáň a tkáňové sekrety čistými kulturami mikroorganismů, což by zas mělo vliv na změny oproti souborům symptomů uváděných v materiích medikách. Někteří autoři hovoří o možnosti použít pro přípravu nosod existující vakcíny, tkáňové kultury, subcelulární části mikroorganismů apod. – nicméně jeden proving dnes stojí cca 25 000 Euro. Užití vakcín jako náhradního zdroje se jeví jako nejpravděpodobnější v případě, že současná zásoba nosod bude vyčerpána a nebude možnost další registrace.

Diagnostický software KENT

Murphyho syntetické repertorium jako doplněk

Kent se stále vyvíjí a rozšiřuje naše možnosti. Je skvěle ovladatelný pro ty, kterým počítač k srdci příliš nepřijde a dává mnoho nových možností každému, kdo již propadl jeho kouzlu, především však vašim pacientům.

K DISPOZICI 3 MODULY: Základní modul obsahuje Kentovo Repertorium a Boerickovu Materii mediku. Cena 12000 Kč. **Modul Materia medica** obsahuje další 3 materie mediky. Cena 5000 Kč. Nový modul **Murphyho Repertorium** pracuje stejným způsobem jako základní verze, ale s moderním, neobyčejně rozsáhlým textem. Cena 7000 Kč. Je možné jej snadno připojit k již nainstalovanému programu. Přichystána jsou i další zlepšení a rozšíření funkcí programu.

*Demoverzi lze získat zdarma na Internetu na adrese <http://www.ecn.cz/alternativa>,
nebo objednatna dobírku za 150 Kč.*

Po tel. dohodě možno osobně vyzkoušet v Alternativě.

Komentář k předchozímu článku

J. Čehovský

Z toho, co je řečeno v dosti alarmující zprávě vycházející z aktuálního dění v homeopatické farmacii vyplývá:

1) V žádném případě nepoužívat nosody německého původu (nebo od firem, přejímajících potence z Německa), protože prošly procesem, který mění obraz léku - jejich účinek tedy s největší pravděpodobností neodpovídá obrazu v materií medicíny. V současné době již začínají být podezřelí ze stejného důvodu i evropské léky zvířecího původu (např. Lachesis, Sepia a stovky dalších), neboť se oficiálně hovoří o tom, že mají být rovněž sterilizovány a v budoucnosti nebude jisté, zda nepošly zpracováním, které homeopatie nepřipouští a které mění obraz účinku.

2) Předzásobit se těmito léky ve všech existujících potencích z anglických a irských lékáren jako je Nelsons nebo Ainsworths, které dosud tomuto bezprecedentnímu tlaku na vyhlazení homeopatie nepodlehly a stále prodávají odkoušené léky, jejichž obraz je zachycen v starých i nových materiích medikách a repertoriích. Zvláště citlivý je na tento vývoj např. v současnosti často indikovaný polychrest Carcinosin. Ten by měl být zakoupen nejraději v Nelsons Pharmacy, která distribuuje Carcinosin n e z n á m é h o původu (pozor, již to odporuje novým pravidlům Evropského společenství, kde má být původ doložen!!), dovezený patrně z Ameriky na začátku století. Pouze účinky tohoto Carcinosinu byly podrobeny klinickým zkouškám Foubistera atd. a používal ho i Burnett (odtud např. v Murphym název Carcinosinum Burnett). Jestliže bude jeho prodej v budoucnu zakázán (jako už se stalo ve Francii) nebo bude dokonce zničen, zanikne s tím i celý lék a lidi tohoto rozšířeného konstitučního typu nebude již možno léčit.

V kontextu s touto zprávou vyvstává stále naléhavěji otázka, zda by nemělo být homeopaty zdůrazněno, že homeopatické léky neobsahují žádnou hmotnou léčivou substanci, zcela v duchu paragrafu 16 Organonu, který jasně říká, že homeopatické léky „...prostřednictvím **duchovních** (dynamických, virtuálních) sil skrývajících se v lécích /.../ působí na naši **duchovní** životní sílu...” Homeopatické léky je možno, jak to vypadá, zachránit už jen tak, že budou vyňaty z lékopisů a budou podléhat stejným obchodním předpisům jako cukrové kuličky, kterými také v potencích od C12 zcela nepochybně z hlediska materialistické vědy jsou, čímž se svou virovou či jinou nezávadností řadí vysoko nad potraviny prodávané v obchodech. To však farmaceutičtí lobbisté nepřipustí - neboť jim jde právě o zrušení homeopatie, jakkoliv se stále tváří, že jsou ve hře jiné zájmy. Velmi jim v tom nahrávají někteří velcí výrobci

homeopatik, kteří spolupracují s farmaceutickou lobby, již se cítí součástí. Snadno přistupují na nová pravidla a docela nestydatě přiznávají, že jim jde jen o polykompozity nebo «osvědčené indikace», které jediné jim vydělávají peníze. Tak tito novodobí majitelé tradičních výroben homeopatik spolupracují přímo na zkáze homeopatických léčiv.

Vzpomeňme si v tomto kontextu na proces lipských lékárníků proti Hanhnenmannovi. Žalovali jej tehdy, že si vyrábí homeopatické léky. On dokazoval, že to nejsou léky v jejich slova smyslu, oni se naopak snažili dokázat, že jsou, a to právě proto, aby mu zabránili léky vyrábět, neboť je chápali jako nebezpečnou konkurenci. Situace se tedy po dvou stech letech opakuje. Jednou na začátku homeopatie - podruhé však možná na jejím konci. Zdá se, že by se homeopaté měli konečně vzpamatovat z tradiční vzájemné nespolupráce a řevnivosti a něco udělat jak v českém tak v mezinárodním měřítku, než bude pozdě. Pozdě může být už za týden nebo za měsíc... A také by se měli jasně znovu přihlásit k **duchovním** základům homeopatie, které položili Hahnemann, Hering a Kent a které homeopatii výrazně odlišují od jiných druhů léčby, představovaných materialistickou školní medicínou. Záměna homeopatie s klasickou školní medicínou či vzájemné promíchání může být pro homeopatii zhoubné - což zcela jasně ukazuje zpráva Dr. Hankeové. Se slovem „duchovní“ však souvisí slovo religiozita. Jestliže alopáté tvrdí, že homeopatie je věcí víry, proč na to nepřistoupit? A právě na této bázi se účinně bránit, neboť nejen naše ústava, ale i nadřazené normy evropské i OSN jasně zakotvují svobodu víry a jejího praktikování. Takže - je-li homeopatie vírou, a to vírou v duchovní principy, tedy vírou religiozní, nesmí být (včetně svých léčebných prostředků) omezována zákony. Stejně jako není omezován zákon materialismus, víra posledního století, která se však chová až příliš fundamentalisticky.

Případ dítěte K. s diagnózou Epidermolysis bulosa

MUDr J. Rychlovský, Praha

V říjnu roku 99 mě navštívila venkovská rodina s malou dvou a půlletou holčičkou, trpící těžkou formou vzácného kožního onemocnění - Epidermolysis bulosa.

Dítě bylo v poměrně kritickém stavu, neboť puchýře, které jsou typickým příznakem onemocnění, pokrývaly hustě celý povrch trupu včetně končetin, hlavy a obličeje a místy byly masivně infikovány sekundární bakteriální infekcí. Při vyšetření jsem našel další puchýře v ústech a na jazyku.

K. byla od narození sledována na dětské klinice v Motole. Narodila se s puchýři a kožním defektem na lýtku a nártu levé dolní končetiny. Od rodičů jsem se dozvěděl, že lékaři při endoskopii zažívacího traktu objevili vezikuly i v jícnu, žaludku, konečníku a v tlustém střevu.

Dítě tedy neprospívalo, mělo problémy s přijímáním potravy, plakalo při bolestivém vyprazdňování a ve stolici se objevovala i krev.

Matka v 16. týdnu těhotenství onemocněla virózou. Celé těhotenství byla pod velkým stresem při dokončování stavby rodinného domu a jak sama přiznala, často i fyzicky náročně pracovala. Výsledky genetického vyšetření ukázaly, že oba rodiče jsou nositeli genu tohoto kožního onemocnění. U nich samotných se však klinicky neprojevovalo, neboť se jedná o recesivní dominanci. K. má staršího bratra, který je zcela zdrav.

O Epidermolysis bulosa jsem se učil na fakultě, ale nikdy předtím jsem podobného pacienta neviděl. V lékařském Repertoriu jsem se dočetl, že onemocnění má autozomálně dominantní typ dědičnosti a rozeznávají se čtyři stupně závažnosti. První stupeň s lehkou symptomatologií charakterizuje výskyt puchýřů v místech vystavených tlaku či tření a není nijak zvlášť nebezpečný. Dítě, které jsem měl před sebou, mělo postižení kůže a sliznice a jednalo se tedy o 3. stupeň závažnosti dle klasifikace. V lékařském Repertoriu je pro tento stupeň onemocnění doslovně uvedeno:

„...postižené děti obvykle umírají během několika měsíců či let po narození, z důvodu zánětlivých komplikací, nejčastěji lokalizovaných v zažívacím traktu...“.

Popis nalezených změn na kůži: různě velké puchýře bílé barvy, pokrývající téměř celou plochu těla včetně vlasaté části hlavy, místy slité v buly připomínající opařeninu, některé z nich prokrvácené. Vyrážka svědí a puchýře po stržení secernují žlutou tekutinu či krev a pokrývají se žlutavou krustou.

K. je modrooké světlolásé dítě. Seděla na klíně matky a byla značně neklidná, chvillemi plakala, kroutila se a nechtěla na sebe nechat sáhnout. Také na oslovení reagovala pláčem.

Kožní potíže se zhoršují teplem (2) a v létě (2), kdy je výskyt puchýřů četnější a mají sklon se rychle infikovat. Mytí kůži zhoršuje. V zimě K. trpí hustou žlutozelenou (1) rýmou a puchýře jsou spíše na sliznicích a končetinách. Dítě špatně usíná, škrábe se (3), odkopává a potí (2). Pocení kůži také zhoršuje. K. má ráda studená jídla (3), zmrzlinu (3), hodně pije (2), studené (3) a nechce jíst maso!!! (3). Jediné, co jí od masa, je tlusté!!! (3)

Dále se dovídám, že K. měla při narození zjištěný nevelký defekt komorového septa srdce, který se během dalších týdnů života uzavřel.

Dítě vyrůstá ve velké rodině, obklopeno péčí a pozorností všech.

Analýza:

Syfyilitické miasma tohoto stavu je zřejmé - puchýře, vředy, defekt septa.

Patologie je hluboce uložená, neboť je geneticky podmíněná a proto bude léčba dlouhodobá a náročná.

Symptomy:

Lokální

(1.st) Kůže, vyrážka, vesikuly bílé

Kůže, vyrážka, vesikuly, hnědé

Kůže, vyrážka, škrábání po

Kůže, vyrážka, vyměšující sekret, škrábání po

(2.st)

Kůže, vyrážka, vesikulární

Kůže, vyrážka, vesikulární, svědění

Kůže, vyrážka, krustovitá, krvácející

Kůže, vyrážka, krustovitá, žlutobíle

(3.st)

Kůže, vředy, puchýřky obklopeny

Generálie

(2.st) Zima

Teplo, zhorš.

Teplo postele zhorš.

Žaludek

(2.st) Chce, tučnou šunku

Odpor k, maso

Terapie

Výsledkem repertorizace je lék Mezereum, pokrývající dobře syfilitické miasma. K identifikaci léku mi zvláště pomohly symptomy týkající se chutě na tučné a averze k masu samotnému. Zvolil jsem nejprve nízkou potenci 9CH, podávanou 3x denně po 3 dny, abych nevyvolal prudké zhoršení kožních příznaků.

Kontrola po měsíci

Výsev puchýřů se první týden zvýraznil, horečnatá reakce se neobjevila, dítě přechodně více mrzuté, ale začalo lépe jíst. V dalších týdnech se nové puchýře na trupu skoro netvoří, přetrvává výsev drobných vesikulů na končetinách, zvláště na dlaních a ploskách nohou, pravděpodobně v místech vystavených zvýšenému tření a tlaku. Ve třetím týdnu se objevuje masivní žlutozelená sekrece z nosu. Při vyšetření v ordinaci zaznamenávám, že puchýře trup nepokrývají tak difúzně, ale jsou lokalizované v určitých oblastech - kolem pupku, na zádech v pase a nad ním a v podpaží. Méně puchýřků nalézám v dutině ústní. Stolicе pravidelná, bez krve.

Terapie

Mezereum 200 CH každý týden, neboť jsem si jistý, že výběr léku byl správný. Vzhledem ke geneticky podmíněnému stavu nechci čekat na zhoršení kožních potíží a zvolil jsem postup doporučovaný holandským kolegou Tinusem Smitsem - opakovanou stimulaci, dokud lék bude fungovat.

Kontrola po 3 měsících

K. prodělala v lednu horečnatou reakci, měla teplotu až 39° C, doprovázenou mohutnou hnisavou rýmou, praskl jí pravý bubínek v uchu. Celkově však přibrala na váze a vyrostla o několik centimetrů. Velmi dobře jí - i maso, spí klidněji, nepotí se tolik a rodiče tvrdí, že je spokojenější. Kůže se postupně zklidňuje a zóny s puchýři se zmenšují. Nedochází také k hnisání ložisek. Mimo výše uvedené lokality se puchýře objevily také v místě defektu kůže na levém lýtku. Při vyšetření dutiny ústní již nenalézám žádné puchýře!!!

Okřsků zdravé kůže celkově přibývá.

Terapie

Mezereum 200CH nadále.

Diskuse

Jedná se o velmi zajímavý případ geneticky podmíněného onemocnění, se kterým pravděpodobně nemá mnoho homeopatů zkušenosti. Alopatická medicína pro tuto chorobu nezná adekvátní léčbu. Jediný odkaz v homeopatické literatuře jsem našel

v časopise Homeopatic Links 1/97, kde píše rakouský kolega Peter Konig o dítěti, shodou okolností také holčičce, se stejným onemocněním, kde vystřídal několik léků ve snaze najít lék konstituční, ale neměl úspěch. Nakonec podal nosodu Leprominia dle doporučení indických homeopatů s dobrým efektem. Léčba K. Mezereem se zatím jeví jako uspokojivá a proto o použití nosody neuvažují. Možná časem, pokud by Mezereum přestalo účinkovat.

Celý případ jsem od začátku zaznamenal na video a pořizuji průběžně obrazovou dokumentaci z každé kontroly. O dalším průběhu léčby vás rád budu informovat.

* * *

Homeopatické skupiny

Renata Hladíková, Praha

Vznik čehokoliv nového s sebou vždy nese riziko netušených problémů či překážek. Proto když se po výzvě ČHS ozvali první zájemci o setkávání a spolupráci s jinými kolegy, měli jsme na straně jedné radost z odezvy, ale na straně druhé se v nás přece jenom ozvaly pochybnosti, zda se naše snaha a představy nezvrtnou jen ve společné tlachání o všem možném, jen o homeopatii ne. Také jsme si uvědomovali, že náhodně sešli lidé si nemusejí už ze své konstituční podstaty vzájemně vyhovovat. Proto mne velmi potěšilo, když jsem se byla podívat na schůzce těch, jež se scházejí vždy druhou středu v měsíci v Praze 5. Zápisníky, repertoria a kazuistiky. Rozbor jednotlivých případů. Dlouhé repertorizace, jež by zabraly příliš času, se dodatečně provádějí doma a na další schůzce se porovnávají. Nejen díky paní Fajfrové, která diskusi vede, jsem měla pocit, že tohle je forma spolupráce, která je přítomným potřebná i příjemná.

Nebojte se svých kolegů. Každému z nás jsou bližší jiné léky a jiný způsob práce, poznat metody jiných ještě neznamená je beze zbytku přijmout.

Činnost takových skupin je možná tím základním článkem spolupráce v homeopatii a dává nám pocit sounáležitosti ve společném úsilí.

HOMEOPATICKÁ LITERATURA

Novinka:

Dr. Rajan Sankaran

Duše homeopatických léků

Materia medica předního současného indického homeopata. Nejnovější dílo založené na popisu *esencí* léků. Léky jsou pojednány především z hlediska charakteristických symptomů myslí, tvořících jádro - esenci případu. Souvisí se známou autorovou metodou předepisování především podle základních symptomů myslí pacienta, kterou tento indický homeopat proslul. Navazuje na knihu *Duch homeopatie*, vydanou i v češtině. Pevná vazba - koženka, 352 str., 570 Kč.

K dodání ihned:

Dr. H. C. Allen

Klíčové symptomy homeopatické materie mediky

Tato světově známá Materie medika uvádí u každého léku ty nejcharakterističtější symptomy, které jej bezpečně odlišují od ostatních a vedou v praxi nejjistěji ke správnému předepsání. V tomtéž svazku : *G. Miller: Vztahy homeopatických léků*. Tabulkový přehled. Ke každému léku uvedeny léky doplňkové, antidotující, dobře následující, nepřátelské. Pevná vazba - koženka, 510 str., 590 Kč.

MUDr. Vladimír Petroci

Studánky - obrazy dětských konstitučních typů

Homeopatická materia medica současného autora se zaměřením na charakteristické rysy dětského věku. Hluboký a detailní pohled. Původní práce je významnou pomůckou při léčbě dětí. 140 str., 159 Kč.

William a Oscar Boericke

Homeopatická materia medica s Repertoriem

Jedna z nejpoužívanějších materií medik ve světové homeopatické praxi. Pro rychlou orientaci v případě. Charakteristické příznaky cca osmi set léků. Připojeno repertorium. Pevná vazba - koženka. 1000 str., 1200 Kč.

Pulford

Klíč k homeopatické materii medice

2. upravené vydání. Materie medika amerického lékaře pro pokročilejší homeopaty. Určena pro holistické klasické předepisování. Obsahuje podrobný popis více než padesáti hlavních léků, které v praxi pokrývají podstatnou část případů. Má zvláštní a velmi přehledný systém, usnadňující vyhledání přesného simillima. Pevná vazba - koženka, 344 str., 450 Kč.

Miranda Castro

Kompletní příručka homeopatické léčby

Obsáhlá příručka pro *samoléčbu a rodinnou léčbu* chronických i akutních nemocí. Také zkušený homeopat však v ní najde mnohé informace o lécích, které ani velmi rozsáhlé materie mediky neobsahují. Navíc ve stručné, kondensované a přehledné podobě. Obrazy homeopatických rostlin. Repertorium. Repertorizační karty. Přesný popis metody praktické léčby i s ukázkami případů. 400 str., 395 Kč.

Jiří Čehovský

Homeopatie - víc než léčba

3. rozšířené vydání publikace, pojednávající o homeopatické filosofii, metodě, historii a uvádějící mnoho případů homeopatické léčby z autorovy dvacetileté praxe. Určeno zejména pacientům s hlubším zájmem o problematiku. 250 str., 149 Kč.

HOMEOPATICKÁ LITERATURA

Dr. Robin Murphy

Syntetické homeopatické repertorium

Nejmodernější syntetické repertorium v anglosaských zemích. Repertorium, v němž se vyznáte. Přehledný důsledně abecední systém. V porovnání s Kentovým Repertoriem obsahuje navíc 39 000 rubrik a přes 200 000 přídávků v lécích. 70 kapitol. Současná terminologie. Nové léky Hydrog., Choco. atd. Jako své zdroje používá m. j. i známá současná syntetická repertoria, např. Complete Repertory, McRepertory, Barthelovo a Klunckerovo Synth. rep., Kunzliho Kents Repertory Generale, Vithoulkasovy Additions to Kents Repertory a pod., celkem 55 i nejnovějších pramenů. Dává možnost hledání léku i podle názvů nemocí v rozsáhlé kapitole Choroby. Některé z nových kapitol: Děti (chování, vývoj), Sny, Toxicita (otravy a závislosti), Prostředí (také znečištění vzduchu atp.), Konstituce, První pomoc (při onemocněních a úrazech). 1640 str. v jednom svazku. Pevná vazba - koženka, 2400 Kč.

Rima Handley

Homeopatický příběh lásky - příběh Samuela a Melanie Hahnemannových

Kniha o životě a práci Samuela Hahnemanna se zvláštním zaměřením na jeho poslední léta, která prožil na vrcholu slávy se svou mladou manželkou (a homeopatickou léčitelkou) Melanií v Paříži. Je to kniha o lásce k léčbě a o lásce k lidem. Má i silný odborný akcent, neboť detailně popisuje, jak Hahnemann se svou chotí léčili, často slavné osobnosti, je zde řada podrobných popisů jednotlivých případů. Je to především knížka o homeopatii. Napsala ji zakladatelka homeopatické college v Newcastle. 250 str., 189 Kč.

Royal S. Hayes, M.D.

Cesta do nitra homeopatie

Knižní vydání článků předního amerického homeopata, publikovaných v letech 1908 -52 v časopise The Homeopathic Recorder. Během neuvěřitelně dlouhé a plodné homeopatické praxe nashromáždil autor velké zkušenosti, obsažené v této knize. Popisy případů, popisy léků, metoda, filosofie, praxe. Sestavil Robert Bannan. Vyšla Pražská vydavatelská společnost. 357 str., 520 Kč.

Dr. Hubbard-Wrightová

Rychlý kurz homeopatie

Knižka pojednává podrobně o Kentově metodě homeopatické léčby a pomáhá řešit denní problémy vyskytující se v odborné praxi. Obsahově velmi cenná učebnice. 2. vydání. Pevná vazba - koženka. 130 str., 169 Kč.

Připravujeme dotisky:

Dr. J. T. Kent

Homeopatická materia medica

Detailní a obsáhlý popis účinku léků. Základní profesionální pomůcka k podrobnému studiu a k předepisování. Nezbytná součást homeopaty knihovny. Pevná vazba - koženka, 970 str., 1100 Kč. Vyjde koncem r. 2001.

Dr. J. T. Kent

Repertorium

Tabulkový seznam symptomů a léků tyto symptomy postihujících. Nejrozsáhlejší diagnostická pomůcka ve světové homeopatické praxi. Upravené 2. vydání. Pevná vazba - koženka, 1300 str., 1490 Kč. Vyjde koncem r. 2001.

Objednávky a informace:

Alternativa, Elišky Přemyslovny 380, 156 00 Praha 5, tel.: 02/57922302-9, linka 205, fax.: 02/579 223 31
e-mail: alternativa@ecn.cz, <http://www.ecn.cz/alternativa>
